

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra KIRKE-SPEJL

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 304.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947084631408/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Kirke-Spejl

har dog Bisperne, ved at unddrage sig alt kirkeligt Fællesskab med Lutheranerne, stiftende samtykket i dem. Skjønt derfor Kirkehistorien ikke maa skære Anglikanerne, som dog har beholdt de kristelige Saligheds-Midler, over een Kam med Calvinisterne, som har vraget dem, saa kan den dog heller ikke indrømme, at deres saakaldte Reformation er kristelig, men kan kun skjænke den et Sideblik, der viser det modsatte.

I Engelland var det nemlig hverken Disipler af Luther eller en Hovedmand, der havde mindste Lighed med en Tros-Kæmpe, som opsagde Paven Huldskab og Troskab, men det var, som bekjendt, Tyrannen, Kong Henrik den ottende, der stillede sig op mellem Luther og Paven, sagde som en Farisæer om Luther: Jeg takker dig, Gud, at jeg ikke er som denne Tolder, og sagde til Paven i Rom: Vel hører jeg til den samme hellige, katolske Kirke (*the catholic church*), som du, og er, som du selv har tilstaaet, dens kongelige Beskjærmer, men for dens Hoved erkjender jeg dig ikke længer, thi Kirken i Engelland skal herefter intet andet Hoved have end mig, og efter dette kronede Hoved reformerer jeg den. Af denne anti-kristelige Forsætning kunde der umulig udspringe en kristelig Eftersætning, og der udsprang heller ikke andet end den selvnodsiggende Kirke-Stats-Indretning, hvorved Kristus vel erklæres for Kirkens aandelige Hoved, Bibelen for hans guddommelige Lovbog, og Bisperne for dens ufejlbare Fortolkere, men Kongen (eller Dronningen) af Engelland skal dog baade hyldes af alle Bisperne som Overhoved og raade for, hvem der skal taales, og for, hvad der maa læres i Kirken.

Betragter vi allsaa de to navnkundige engelske Dronninger i det sextende Aarhundrede, Marie og Elisabet, som begge behandlede paa fri Haand det samme Kirke-Spørgsmaal, hver efter sit Hoved, da maa vi tilstaa, at Maries saakaldte katolske og Elisabets saakaldte protestantiske Hoved havde, tyrannisk talt, lige god Ret, og kristelig intet lige klar Uret; og at naar vi skal sige noget om den saakaldte engelske Martyr-Skare under Kong Henrik og Dronning Marie, som Bispekirken har kanoniseret, da er det vel klart, at de var alle Blodvidner mod det kirkelige Tyranni; men hvad de kirkelig var Blodvidner for, kan næppe siges andet afgjort om, end at de ikke var det for vor Herre Jesus Kristus eller for hans Menighed og Saligheds-Midler; saa de er Kristendommen uvedkommende. Hvad de fleste af dem havde stridt og støjet for, var imidlertid den kal-